

Kısıtlar Teorisinin Diğer Muhasebe ve Yönetim Teknikleriyle İlişkisi

The Relationship of The Theory of Constraints with Other Accounting and Management Techniques

Elif N. DEMİRCİOĞLU¹

Mert DEMİRCİOĞLU²

Nihat KÜÇÜKSAVAŞ³

ÖZET

Firmaların rekabet üstünlüğü kazanarak, pazar paylarını ve kârlılıklarını arttırabilmelerinde, her sistemin en az bir kısıta sahip olduğunu ve firmaların kârlılık hedeflerine ulaşabilmeleri için bu kısıtların yönetimine odaklanmaları gerektiğini savunan kısıtlar teorisi, oldukça büyük önem arz etmektedir. Kısıtlar teorisinin diğer muhasebe ve yönetim teknikleriyle benzer ve farklı yönleri sözkonusudur. Kısıtlar teorisi kullanılarak alınan kararlar, geleneksel yöntemlere göre daha kârlı sonuç sağlayabilmektedir. Ayrıca kısıtlar teorisi diğer muhasebe ve yönetim tekniklerinden farklılık arz etse de, benzer amaçlarla kullanılması da sözkonusu olabilmektedir. Bu çalışmanın amacı kısıtlar teorisinin; tam ve değişken maliyet sistemi, faaliyete dayalı maliyet sistemi, tam zamanında üretim sistemi ve toplam kalite yönetimi arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktır.

Anahtar Kelimeler: Kısıtlar Teorisi, Süreç Katkısı, Tam ve Değişken Maliyet Sistemi, Faaliyete Dayalı Maliyet Sistemi, Tam Zamanında Üretim Sistemi, Toplam Kalite Yönetimi

ABSTRACT

To be able to gain competitive advantage therefore increase market share and profitability of firms, theory of constraints which advocate that every firm has at least one constraint and to be able to achieve goal of high profitability firms should concentrate on management of these constraints is very important. There are similarities and differences between theory of constraints and the other accounting and management techniques. Decisions which are determined by applying theory of constraints can create more profitable solutions than traditional methods. In addition, although theory of constraints is different from the other accounting and management techniques, they can be applied for the same purposes. The aim of this study is to show relationship between theory of constraints and absorption-variable costing, activity based costing, Just-in-time production & inventory control system and total quality management.

Keywords: Theory of Constraints, Throughput, Absorption-Variable Costing, Activity Based Costing, Just-in-Time Production and Inventory Control System, Total Quality Management

¹ Yrd. Doç. Dr., Çukurova Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü

² Arş. Gör., Çukurova Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü

³ Prof. Dr., Çukurova Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü